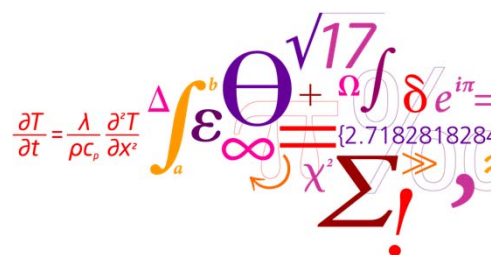

Alkalikiselreaktioner i armerede betonkonstruktioner

Ricardo Antônio Barbosa
 Dansk Betondag 2017

DTU Civil Engineering
 Department of Civil Engineering

Hvor langt er vi kommet?

For ca. 65 år siden "importerede" vi alkalikiselreaktioner, AKR, til Danmark

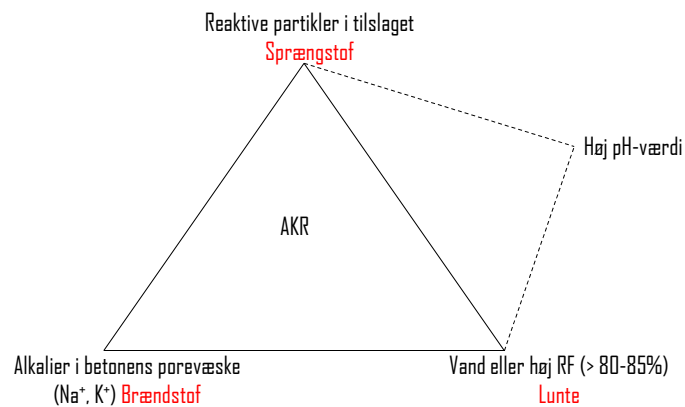
Alkalikiselreaktioner, AKR

Hvad er AKR i beton?

Kompleks fysisk og kemisk reaktion, der forekommer mellem kiselholdige bjergarter eller mineraler i tilslaget (f.eks. opal $\text{SiO}_2 \cdot n\text{H}_2\text{O}$) og alkaliforbindelser i betonens porevæske

Alkalikiselreaktioner, AKR

For at skadelige reaktioner (revnedannelser) kan forekomme indenfor "rimelig" tid, skal fire forudsætninger være tilstede i betonen samtidig - og i **en vis kritisk mængde**.

Mangel på AKR forskning

Meget begrænset forskning med hensyn til praktiske konsekvenser af AKR

Meget begrænset forskning der omhandler betonens **mekaniske egenskaber samt restbæreevne** af svære AKR skadede konstruktioner

Publicerede resultater er generelt baseret på laboratoriestøbte og accelererede prøveemner

- Uden armering
- Og når armeret – kan revneorienteringen forårsaget af AKR ikke sammenlignes med eksisterende konstruktioner (brodæk)

Resultaterne er **interessante**, men er sjældent sammenlignelige med eksisterende AKR skadede konstruktioner (brodæk)

Rådgiverne har ikke realistiske og troværdige resultater, til eftervisning af konstruktionens tilstand og restbæreevne

Erstatning/nedrivning eller forstærkning?

7

Undersøgelser af elementer fra eksisterende AKR skadede, slapt armeret, brodæk uden forskydningsarmering

AKR skadede bjælker og plader

AKR skadede elementer og AKR revneorientering

AKR revnerne er primært orienteret parallelt med armeringsretningen – **overfladeparallele revner**

Kan man udbore intakte kerner (ét sammenhængende stykke) fra så revnede brodæk?

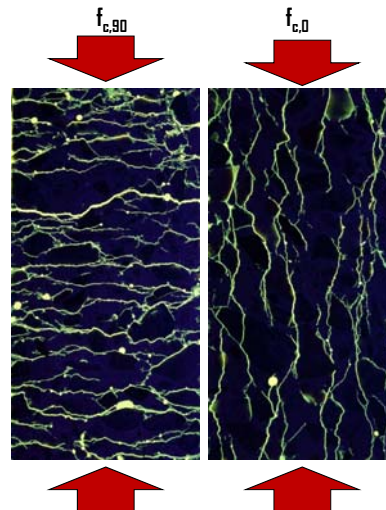
JA – størstedelen af mere end 300 udborede kerner i dette projekt af stærkt revnede betoner er udboret i ét sammenhængende stykke (**både lodret, som vandret udboring**)

AKR revner og trykstyrke

- **Overraskende** er $f_{c,0} > f_{c,90}$ - vurdering af betonens trykstyrke baseret på $f_{c,90}$ (normal udboringsretning) kan være rimelig konservativ

- **MEN.** Forholdet $f_{c,0}/f_{c,90}$ er ikke konstant - kan variere mellem 1.16 til 1.66 for samme broplade

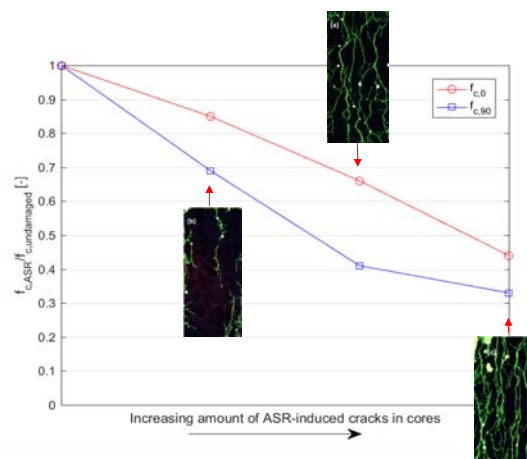

AKR revner og trykstyrke

- **Overraskende** er $f_{c,0} > f_{c,90}$ - vurdering af betonens trykstyrke baseret på $f_{c,90}$ (normal udboringsretning) kan være rimelig konservativ

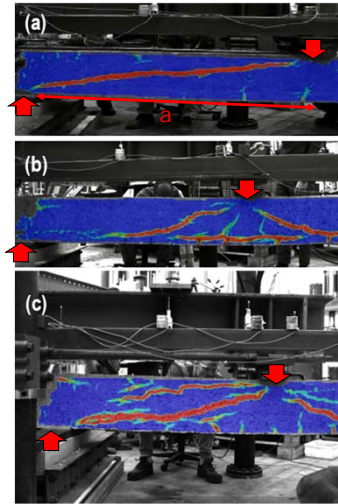
- **MEN.** Forholdet $f_{c,0}/f_{c,90}$ er ikke konstant - kan variere mellem 1.16 til 1.66 for samme broplade

- Denne variation skyldes et varierende antal af revner i de testede borekerner

Forskydningsbæreevne af eksisterende AKR skadet brodæk

- Betydelig fald i mekaniske egenskaber (trykstyrke og trækstyrke) pga. AKR revnerne
- AKR forårsaget forspænding i armering kompenserer til en vis grad for den betydelige fald i mekaniske egenskaber
- AKR forårsaget forspænding i armering – nemt at måle – 1,1 til 1,4 ‰ ($\sigma_s \approx 200-300 \text{ MPa}$) – trykspænding i betonen $\sigma_{cp} \approx 1,0 \text{ Mpa}$ (pba. aktuelle armeringsforhold)
- De målte bæreevner er acceptable og svarer mindst til beregnede bæreevner baseret på én-akset trykstyrke (vandret og lodret udboring)
- De målte bæreevner er langt bedre end tidligere estimeret (i 2009)

Forskydningsbæreevne af eksisterende AKR skadet brodæk

Hvor langt er vi kommet?

- På baggrund af disse tests kunne der trækkes en mere rationel og objektiv konklusion om pålideligheden af brodækket
- De målte forskydningsbæreevner er så tilpas store og har så lille spredning, at det eksisterende brodæk fortsat vil kunne indgå i den bærende konstruktion
- Ummiddelbar nedrivning og erstatning af brodækket, som oprindeligt var forventet, vurderes at være unødvendig – forlængelse af konstruktionens levetid

Hvor langt er vi kommet?

Undersøgelse af eksisterende AKR
skadede konstruktioner

- Vi er kommet langt.. **MEN**
- Vi kigger kun på et **øjebliksbillede** af AKR revneomfanget på et bestemt tidspunkt i reaktionens udvikling – **fremtidig udvikling?**
- Desuden, **one size may not fit all** – flere parametre kan påvirke konstruktioners bæreevne og tilstand – dvs. individuel evaluering af hver konstruktion er nødvendig
- Ved undersøgelse af eksisterende AKR skadede konstruktioner, mangler vi stadig den samlede tidsafhængige forståelse vedrørende udviklingen af AKR in-situ

Tidsafhængig indflydelse af AKR på laboratoriefremstillede og -accelererede armerede plader

---

AKR på laboratoriefremstillede og accelererede armerede plader

For at udvikle pålidelige og realistiske vurderingsmetoder/modeller eller forbedre eksisterende metoder til vurdering af AKR skadede brodæk, er det **nødvendigt** at inkludere den tidsafhængige AKR udvikling i evalueringen af disse konstruktioner - (sammenhæng af øjeblikbilleder - ift. revnedannelser, bæreevne, mekaniske egenskaber mm.)

Det kræver dog, at vi kan reproducere AKR revnerne (orienteringen mm.) observeret in-situ i laboratoriet

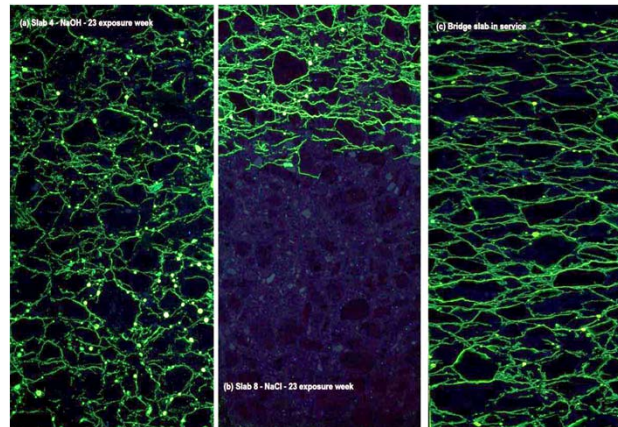
Hvordan accelererer vi de armerede plader?

- Pladestørrelser 1,5 x 1,5 x 0,25 m
- 40 °C og høj RF 90-100 % RF i en isoleret container
- Forhøje alkaliindholdet (Na_2O ækv.) i betonen fra 2,1 til 7 kg/m^3 af cementvægten ved at tilføje NaOH til blandedevandet - 2 plader
- Ekstern tilførelse af mættet NaCl opløsning (3 L) til QS af betonpladerne hver 2.-3. uge - 2 plader

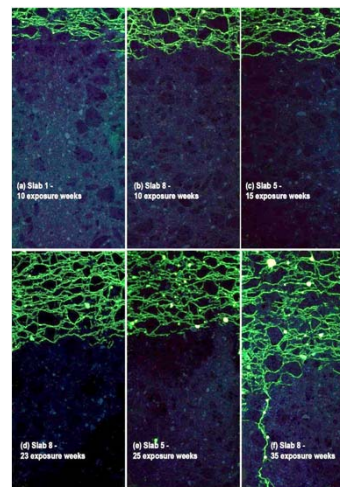
NaOH og NaCl – armerede plader

- Ved at hæve alkaliindholdet (boosting) forøges reaktionshastigheden som forårsager netrevner – ikke sammenlignelig med eksisterende AKR skadede broplader
- NaCl-opløsning fra OS betonplade – revneorienteringen er sammenlignelig med eksisterende AKR skadede broplader

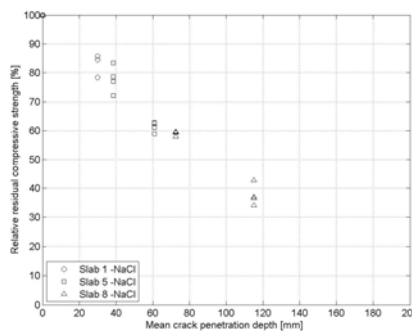
Revneindtrængningsdybde- armerede plader eksponeret for NaCl

- Øget nedadgående udvikling af AKR revner med forøget eksponeringstid – ikke overraskende, men det foregår meget hurtigt
- Hvor hurtigt kan vi opdage AKR revner på US brodæk på eksisterende konstruktioner?

Revneindtrængningsdybde og én-akset trykstyrke

- AKR revner vinkelret på trykretningen har en stor negativ indflydelse på trykstyrken
- Stærkt lineært fald i trykstyrken, som funktion af revneindtrængning – trykstyrken forventes dog at stabilisere sig
- Styrken vinkelret på AKR-revner er ikke en god indikator for AKR udviklingen – kun få lokale revner resulterer i et stort fald i styrken – overvurderer nedbrydningen
- **Bekræfter undersøgelserne foretaget på udborede kerner fra eksisterende AKR skadede brodæk**

Hvor langt er vi kommet?

Tidsafhængig indflydelse af AKR på laboratoriefremstillede og -accelererede armerede plader

- Bedre forståelse af de mekanismer der er involveret i dannelsen af revner samt i hastigheden af revneindtrængningen – herunder virkningen af interne og eksterne alkalier
- Udvikling af AKR revner som er observeret i eksisterende brodæk blev perfekt gengivet

- Vi er kommet langt – men der er stadig mange vigtige og uafklarede spørgsmål..

Nuværende og fremtidig AKR forskning i Danmark

Søren Gustenhoff Hansen – SDU

Undersøgelser af forskydningskapaciteten af svære AKR-skadede betonplader - også teoretisk

Udvikling af en praktisk metode til vurdering af forskydningskapaciteten af AKR-skadede betonplader

Nuværende og fremtidig AKR forskning i Danmark

Hans Christian Brolin Thomsen – DTU Byg

1. Undersøgelse af udenlandske tilslagsforekomster

Accelererede ekspansionstest vs. in-situ eksponering

Grænse for alkaliindhold - er det 3 kg $\text{Na}_2\text{O}_{\text{eq}}$. pr. m^3 beton eller meget lavere?

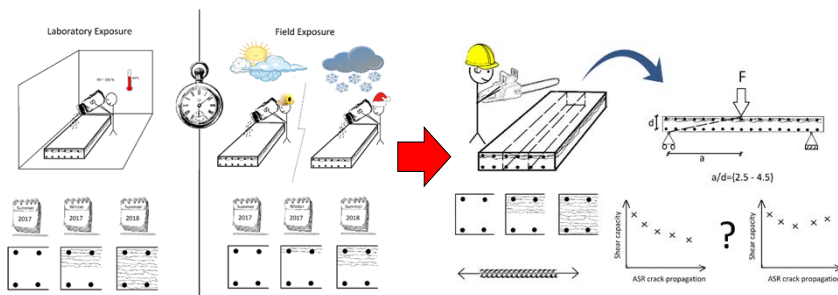
Inflydelse af NaCl

Nuværende og fremtidig AKR forskning i Danmark

Hans Christian Brolin Thomsen - DTU Byg

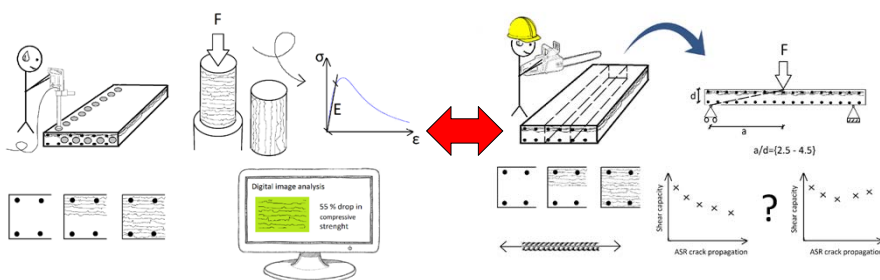
2. Undersøgelser af armerede betonplader

Nuværende og fremtidig AKR forskning i Danmark

Hans Christian Brolin Thomsen - DTU Byg

2. Undersøgelser af armerede betonplader

TAK TIL

TAK TIL

Alle bachelor- og kandidatstuderende der har bidraget til projektet:

Christian Gottlieb

Emilie Caroline Nielsen

Nikolaj Rask

Lasse Jessen

Damien Hannerz

Siff Barsk

Sophie Andersen

Anders Sønderris

Michael Ryding

Louise Enoksen

Michael Johansen

Anna Alberg

Kenneth Petersen

Hans Christian Brolin Thomsen

Amanda McNair

Fróði Klein Sundsskarð

Trine Norsk

Kristian Kristensen

> 500 ECTS point

Tak for jeres opmærksomhed!